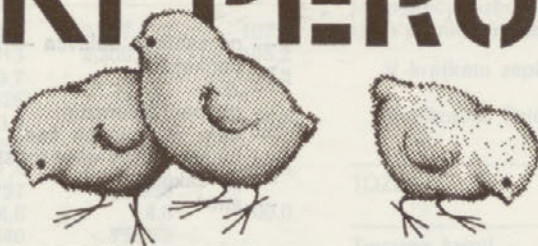

PTUJSKI PERUTNINAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA IN KOOPERANTOV PERUTNINE PTUJ /LETO XI./ŠTEVILKA 4/OKTOBER 1987

Uresničevanje planskih ciljev

Splošne ugotovitve za delovno organizacijo

Z letnim planom za leto 1987 smo si v DO zadali za cilj 1,4 % povečanje proizvodnje in 0,9 % povečanje produktivnosti. Ob 3. tromesečju ugotavljamo, da so zastavljeni cilji preseženi in to planirana proizvodnja za 4 %, planirana produktivnost pa za 1,9 %.

V tretjem tromesečju v proizvodnji ni bilo posebnih težav, tako da je proizvodni proces v vseh fazah potekal brez večjih motenj. Po posameznih TOZD so bili v obdobju I.—IX. doseženi naslednji rezultati:

TOVARNA KRMIL je planirano proizvodnjo presešla za 3 %, planirano produktivnost pa za 4,5 %. V primerjavi z enakim obdobjem lani se je proizvodnja povečala za 1,5 %, produktivnost pa za 0,2 %.

Kvalitetna krma je v zadnjem tromesečju ugodno vplivala na dobre proizvodne rezultate, predvsem v brojlerski proizvodnji.

PERUTNINSKE FARME so dosegle planirano proizvodnjo z indeksom 95,8, medtem ko je planirana produktivnost dosežena z indeksom 98,7. V primerjavi z enakim obdobjem lani se je proizvodnja povečala za 4,7 %, produktivnost pa je dosežena le z indeksom 99,4.

Plan je presežen pri proizvodnji valilnih jajc v Reprcentru, medtem, ko je proizvodnja valilnih jajc za BRO pod planirano. Močno je presežena planirana prodaja valilnih jajc od starih staršev, kar je vplivalo na manjšo količino DSP staršev. Zato planirana proizvodnja DSP staršev ni dosežena. Nedoseganje planirane proizvodnje DSP BRO je posledica manjših količin DSP staršev. Zato plačajc kar je posledica predčasnega zakola skupine 36 v Selah in slabih rezultatov nesnosti v skupini 26 na farmi Trnovec.

V brojlerski proizvodnji je planirana proizvodnja preseže-

na za 2,1 % na farmi Breg, medtem, ko je na farmi Kidričevo nekoliko pod planirano.

TOK KOOPERACIJA je planirano proizvodnjo presešla za 2,9 % v primerjavi z enakim obdobjem lani pa se je proizvodnja povečala za 4,1 %. Pri brojlerski proizvodnji v kooperacijski reži so bili v zadnjem tromesečju doseženi ugodni rezultati. Tako je bila v mesecu septembru dosežena povprečna živa teža 1,77 kg in povprečna konverzija 1,97 kg pri 41,8 dnevni reži.

MESNA INDUSTRIJA je planirano proizvodnjo kljub manjšemu številu zaklanih živali presešla za 7,9 % in planirano produktivnost za 1,8 %. V primerjavi z enakim obdobjem lani se je proizvodnja povečala za 10,4 %, produktivnost pa le za 0,6 %. Največje preseganje plana je doseženo pri razrezu (za 21 %) in prilani pa se je njihov obseg proizvodnji klobasičarskih izvečal za 4,2 %.

delkov. Tako se je v primerjavi z enakim obdobjem lani proizvodnja mesnih izdelkov povečala za 12,6 % ali za 235 ton. Tudi razrez kot višja faza obdelave je v obdobju I.—IX. dosegel rekordno količino 7.800 ton. V izvoz je bilo prodano 5.614 ton perutninskega mesa, od tega 264 ton razreza in 242 ton fileja. Proizvodnja v TOZD Mesna industrija je kljub velikim motnjam zaradi izgradnje druge faze rekonstrukcije potekala brez večjih zastojev.

V DE Živinska klavnica je uslužnostni zakol večji od planiranega in za več kot 30 % večji od doseženega v enakem obdobju lani.

TRANSSERVIS je planirani obseg storitev presešel za več kot 13 % in to predvsem na račun povečanega obsega prevozov s prikolicami v DE Transport. Storitve delavnic so za 1 % nad planiranimi, v

COMMERCE je realno presešel planirani obseg prodaje za 2,2 %, planirana produktivnost pa je presežena za 1,3 %. V primerjavi z enakim obdobjem lani se je realno povečal promet za 6,1 % in produktivnost za 3,4 %. Dejansko doseženi promet je realiziran z znatno višjimi indeksi, na kar pa so vplivale cene.

PTUJSKA TISKARNA je planirani obseg storitev presešla za 3,5 %, planirano produktivnost pa za 1 %.

Iz navedenih podatkov je možno ugotoviti, da so proizvodni pokazatelji v glavnem ugodni. Če jih primerjamo z doseženimi rezultati ob polletju, lahko rečemo, da je tretje tromesečje izboljšalo doseganje planskih ciljev v celotnem devetmesečnem obdobju.

Do konca leta bo potrebno vložiti vse napore, da planske cilje dosežemo tudi na tistih področjih, kjer ob tridesetletju še niso na planu.

Zaključna dela v novem ekspeditu

Povzetek poslovnega poročila k periodičnemu obračunu

Normativna dejavnost

V TOZD in DSSS so v tem obdobju delavci in kooperati z referendumom ter na samoupravnih organih sprejeli naslednje samoupravne akte:

- Pravilnik o varstvu pred požarom,
- Pravilnik o določanju tajnih podatkov ljudske obrambe in načinu njihovega zavarovanja ter varovanja poslovne tajnosti,
- Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za planiranje in razporejanje dohodka in čistega dohodka v delovni organizaciji Perutnina,
- Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v temeljnih organizacijah združenega dela, temeljni organizaciji kooperantov in delovni skupnosti skupnih služb, združenih v DO Perutnina Ptuj,
- Pravilnik o razporejanju dohodka in čistega dohodka ter osnove in merila za delitev osebnih dohodkov in sredstev skupne porabe ter druge osebne prejemke delavcev v TOZD, TOK in DSSS,
- Samoupravni sporazum o združitvi temeljnih organizacij v delovno organizacijo Perutnina Ptuj,
- Statut delovne organizacije,
- Statut temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb,
- Samoupravni sporazum o združitvi dela delavcev v TOZD, TOK in DSSS,
- Samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delovno skupnostjo skupnih služb in temeljnimi organizacijami kot koristniki storitev delovne skupnosti,
- Pravilnik o delovnih razmerjih,
- Pravilnik o izvajanju in kontroli prisotnosti alkohola, mamil, zdravil in drugih sredstev.

Kadrovski podatki

1. STANJE ZAPOSLENIH

Stanje zaposlenih delavcev v DO na dan 30. 9. 1987 je 1836 od tega 895 žensk in 941 moških ter 38 pripravnikov od tega 17 žensk in 21 moških.

Po posameznih TOZD je stanje naslednje:

TOZD	Zaposleni 30. 9. 1987	Zaposleni 1. 1. 1987	Plan 1987	Indeks 30. 9./1. 1.	Plan 1987
Tovarna krmil	72	70	72	102,8	100,0
Perut. farme	307	297	310	103,3	99,0
Mesna industrija	766	730	730	104,9	104,9
Transservis	213	216	215	98,6	99,0
Commerce	233	235	234	99,1	99,5
TOKHajdina	30	29	32	103,4	93,7
DSSS	132	131	132	100,7	100,0
Ptujska tiskarna	83	87	81	95,4	102,4
Skupaj	1836	1795	1806	102,2	101,6

Delovno razmerje je sklenilo 118 delavcev in sicer v TO Tovarna krmil 1, Perutninske farme 20, Mesna industrija 80, Transservis 5, Commerce 10, TOK Hajdina 1 in Ptujška tiskarna 1.

Dodatno smo zaposlili 24 delavcev in razporedili 20 pripravnikov. Dodatne zaposlitve po TO so naslednje: Tovarna krmil 1, Perutninske farme 2, Mesna industrija 13, Transservis 2, Commerce 5 in Ptujška tiskarna 1.

Razporeditev 20 pripravnikov je bila izvršena v TO: Tovarna krmil 1, Perutninske farme 5, Mesna industrija 3, Transservis 4, Commerce 1, DSSS 6.

Nadomestno smo zaposlili 94 delavcev in to v TO Perutninske farme 18, Mesna industrija 67, Transservis 3, Commerce 5 in TOK Hajdina 1.

Razporeditev delavcev med TO je bila prisotna v 7 primerih.

Delovno razmerje je prenehalo 94 delavcem iz naslednjih razlogov:

— na zahtevo delavca — izjava	34
— upokojitev	18
— JLA	14
— pismeni sporazum	4
— delo za določen čas	10
— hujša kršitev obveznosti	10
— po zakonu	1
— smrt	3

Po posameznih TOZD je prenehalo delovno razmerje naslednjemu številu delavcev: Perutninske farme 15, Mesna industrija 45, Transservis 12, Commerce 13, DSSS 3, TOK Hajdina 1 in Ptujška tiskarna 5.

V primerjavi s planom delovne sile za 1987 znaša indeks zaposlenosti 101,6, število zaposlenih se je v letošnjem letu povečalo za 41 delavcev, za 2,2 % v primerjavi s stanjem na začetku leta.

Fluktuacija znaša za letošnje leto 2,6 %, dočim je bila v letu 1986 v povprečju 4,05 %.

Pripravniki sta opravila 38 pripravnikov, dočim jih je 9 odšlo po uspešno opravljenem pripravniškem stažu. Vsak pripravnik po končanem pripravniškem stažu opravlja izpit pred posebno komisijo.

2. KVALIFIKACIJSKA STRUKTURA

Struktura zaposlenih delavcev je naslednja:

— visoka šola, III. stopnja doktorat	40
— višja šola	49
— srednja šola	230
— nepop. srednja šola	54
— VK	42
— KV	553
— PK	321
— NK	547

3. ŠTIPENDIJE IN IZOBRAŽEVANJE

TOZD in DSSS štipendirajo 99 študentov in udeležencev izobraževanja in sicer

— TO Perutninske farme	39
— TO Mesna industrija	22
— TO Transservis	15
— TO Commerce	1
— TO Tovarna krmil	3
— TO Ptujška tiskarna	6
— TOK Hajdina	1
— DSSS	12

Od tega v šolskem letu 1987/88 miruje 7 štipendij in sicer:

— TO Perutninske farme	3
— TO Transservis	2
— TO Tovarna krmil	1
— DSSS	1

Za 4 štipendije je predlog za vrnitev štipendije.

Vzrok: 3 niso nadaljevali študija, 1 se je po študiju zaposlil v drugi DO.

Ob delu se izobražuje po pogodbi z DO skupno 17 delavcev in sicer:

— Perutninske farme — 3 delavci na BTF — smer veterina — III. stopnja, 1 delavec na BTF — smer živinoreja I. stopnja.

— Transservis — 1 delavec na Višji šoli za organizacijo dela.

— Mesna industrija — 1 delavec na BTF — smer živinoreja I. stopnja, 1 delavec na Višji pravni šoli, 2 delavca na Dopisni srednji tehnični šoli, 1 delavec na Srednji kovinarski, metalurški in strojni šoli — smer KV, strojni ključavničar.

— Ptujška tiskarna — 1 delavec na VEKŠ — I. stopnja, 3 delavci na Srednji grafični šoli.

— Commerce — 1 delavec na VEKŠ — II. stopnja.

— DSSS — 1 delavec na VEKŠ — II. stopnja, 1 delavec na VEKŠ — I. stopnja.

4. IZRABA DELOVNEGA ČASA

Izrada delovnega časa od 1. 1. 1987 do 30. 9. 1987 primerjava 1986.

	1987	1986	Indeks 1987/86
1. Skupaj ur	3.005.402	2.807.122	107,1
2. Redno delo ur	2.426.313	2.306.377	105,2
3. Izkoriščenost delov. časa %	80,7	82,2	98,2
4. Državni prazniki ur	90.426	73.153	
Odstotek	3,0	2,6	115,4
5. Letni dopust ur	221.698	209.067	
Odstotek	7,4	7,4	100,0
6. Boleznine ur	137.727	130.556	
Odstotek	4,6	4,6	100,0
7. Porodniški dopust in nega ur	114.340	75.562	
Odstotek	3,8	2,7	140,7
8. Ostale odsotnosti ur	14.809	12.407	
Odstotek	0,5	0,4	111,4
9. Nadurno delo ur	57.092	43.546	131,1

Varstvo pri delu in varstvo pred požarom

1. VARSTVO PRI DELU

Dober del pooblaščenih oseb na področju varstva pri delu nima ustreznega izpita po programu II. v Mariboru.

Pravilnik o varstvu pri delu moramo čimprej sprejeti ter vskladiti glede specifičnosti dela v TOZD—TOK—DSSS.

V DO (TOZD—TOK—DSSS) je treba urediti naslednje:

- sezname za preglede delovnih priprav in naprav,
- sezname za periodične preiskave kemičnih in bioloških škodljivosti ter mikroklima,
- sezname za preglede strelvodnih naprav,
- sezname za preglede električne instalacije in
- organizirati seminarje za vse zaposlene na področju varstva pri delu.

Seminar na področju varstva pri delu je opravilo 111 delavcev.

V DO se je pripetilo skupaj 81 poškodb pri delu, izgubljeno je bilo 1457 delovnih dni, za nadomestilo osebnega dohodka je izplačano skupaj 100.283.609 din.

Od skupnega števila poškodb se je pripetilo 5 poškodb na poti na delo ali z dela, izgubljeno je bilo 95 delovnih dni za nadomestilo osebnega dohodka pa je bilo izplačano 581.295 din.

2. VARSTVO PRED POŽAROM

Pooblaščenice oseb vseh TOZD—TOK—DSSS imajo opravljen ustrezen izpit o varstvu pred požarom.

DO je usposobila delavce na področju varstva pred požarom in je podana možnost za delo v prihodnje.

Z zakonskimi predpisi so podane možnosti za ustanovitev lastnega servisa (za preglede 2x letno za ročne gasilne aparate, hidrante in gasilsko orodje).

Ugotovljene pomanjkljivosti na področju varstva pred požarom je treba hitreje odpravljati.

Seminar varstva pred požarom je opravilo 111 delavcev. Pravilnik o varstvu pred požarom razen TOZD Mesna industrija imajo vsi TOZD—TOK—DSSS kot tudi tehnična navodila, ki so njegov sestavni del.

Stanovanjske zadeve in družbeni standard

1. ODDIH IN LETOVANJE DELAVCEV

V letošnjem letu se je prijavilo za letovanje v naših počitniških kapacitetah 495 delavcev. Letovalo jih je 326 ali 66% od prijavljenih. 169 delavcev ni letovalo. 118 delavcev ni bilo razporejenih, ostalih 51 pa je letovanje odpovedalo oz. niso do roka plačali lastnega prispevka.

Gornje stanje prijavljenih in razporejenih se razlikuje od stanja, ki je bilo navedeno v prejšnjem četrtletju in sicer zaradi nenehnih sprememb med letovanjem (nove prijave, odpovedi, zamenjave itd.).

Za zimsko rekreacijo smo v letošnjem letu kupili bungalov v RTC Unior na Rogli. Možnost koriščenja za oddih in rekreacijo je skozi vse leto.

Z ozirom na število interesentov za smučanje, bi kazalo še kljub temu najeti eno ali dve sobi v RTC Trije kralji na Pohorju.

2. STANOVANJSKE ZADEVE

V letošnjem letu smo kupili 5 stanovanj, od katerih je eno stanovanje predvideno za kadre, 4 pa bodo dodeljena našim delavcem po veljavni prednostni listi. Za dodelitev najemnega stanovanja se je prijavilo 41 prosilcev. Izdelana prednostna lista je dana v obravnavo in potrditev delavskim svetom vseh TOZD, TOK in DSSS.

Vloga za kredit za novogradnjo in adaptacijo je na podlagi razpisa v letošnjem letu vložilo 196 delavcev.

Kredit je bil odobren 124 delavcem v skladu s Pravilnikom o reševanju stanovanjskih potreb delavcev.

Za novogradnje in adaptacije je bilo razdeljenih skupno 73.500.000 dinarjev.

Devetmesečno poslovanje

Na zadnjih zborih delavcev in delavskih svetih smo obravnavali poslovne rezultate v letošnjih devetih mesecih. Ocene o teh rezultatih so v grobem dvojne: fizični kazalci proizvodnje so se v tretjem tromesečju izboljšali pri vrednostnih oz. finančnih poslovnih rezultatih pa nismo dosegli napredka.

V kratkem zapisu navajamo nekaj osnovnih poslovnih kazalcev.

Realizacija fizičnega obsega proizvodnje

TOZD	Doseženi indeks proizvodnje	
	na lansko obdobje	na planirano raven do 30. 9.
Tovarna krmil	101,5	103,0
Perutninske farme	104,7	95,8
TOK	104,1	102,9
Mesna industrija	110,4	107,9
Transservis	108,3	113,8
Commerce	106,1	102,2
Ptujska tiskarna	105,5	103,5
Delovna organizacija	106,7	104,0

Planirani obseg proizvodnje smo v devetih mesecih presežli za 4%, kar je pomemben napredek. Ob polletju je presežanje načrta proizvodnje bilo le 2,6%. Za načrtovano proizvodnjo zastajamo le v Perutninskih farmah, čeravno so v tej TOZD lansko raven proizvodnje presežli za 4,7%.

Proizvodnjo lanskim devetih mesecev smo presežli za 6,7%, kar je ocenjeno kot dober rezultat.

Največji uspeh v rasti proizvodnje je dosežen pri proizvodnji mesnih izdelkov: načrtovana proizvodnja je presežena za 10,3%. V živinski klavnici so povečali uslužnostni zakol za 30%.

V tretjem tromesečju dosegamo pozitivne tendence v večanju poprečne teže piščancev in padanju porabe krmil na kg žive teže.

Realizacija celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka

TOZD	Celotni prihodek	Dohodek	Čisti dohodek	OD in sku. por.	Akumulacija
					v 000 din
TK	15.652.095	863.895	501.578	255.922	227.550
PF	8.342.611	1.731.854	1.172.805	951.633	161.900
TOK	15.317.186	302.414	213.167	135.822	86.267
MI	27.760.279	4.054.683	2.891.078	2.208.156	546.273
TS	2.807.861	1.425.890	999.382	842.591	104.189
CO	38.734.318	1.313.046	881.359	762.167	77.639
PT	871.067	463.988	350.210	263.868	70.063
DSSS	1.108.599	831.931	642.246	557.340	—
DO	111.194.076	10.988.401	7.051.825	5.977.499	1.255.881

Prednji proizvodni kazalci so izvedeni iz letošnjega obračunskega sistema in neprimerljivi, posebno akumulacija ne. Povdariti pa moramo, da smo po enakem obračunskem sistemu ob polletju letos dosegli din 1.694.723.000 akumulacije. V tretjem tromesečju smo dosegli torej za 438.842.000 din manj akumulacije kot ob polletju. Vzrok je porast cen koruze, uvoznih surovin ter valorizacija stroškov. Primerjava z lansko akumulacijo je nesmiselna zaradi že omenjenega obračunskega sistema.

Po novem obračunskem sistemu so TOZD oblikovale še neto revalorizacijske presežke prihodkov. Tovarna krmil din 1.481.003.000, Perutninske farme din 1.384.052.000, TOK din 154.521.000, Mesna industrija din 1.854.419.000, Transservis din 584.880.000, Commerce din 388.622.000 in Ptujska tiskarna din 192.072.000.

Za popolnejšo oceno bomo podatke priredili na bruto akumulacijo.

BRUTO AKUMULACIJA

Na ravni delovne organizacije smo dosegli naslednjo bruto akumulacijo, v katero smo vključili tudi čiste presežke revalorizacijskih prihodkov.

30. 9. 1986	din 4.411.102.000
30. 9. 1987	din 8.802.162.000
Indeks	200

V letošnjih devetih mesecih smo podvojili bruto akumulacijo lanskega obračunskega obdobja. Žal je to realno manj kot lani, saj znaša inflacija cca 130%. Na splošno je 8,8 milijarde pomemben znesek.

Pričakujemo, da bomo do konca leta izboljšali tudi naše finančne poslovne rezultate.

S povečanim izvozom smo postali aktivci. Poprečni osebni dohodek znaša din 250.537, kar mora biti dober motiv za nadaljnje delo, čeravno življenjski stroški stalno rastejo. Na zborih in delavskih svetih je tekla razprava v smeri, kako do konca leta načrte proizvodnje še bolj povečati.

Periodični obračuni in poročila o poslovanju so bila sprejeta v predloženih obliki.

M. B.

Priznanja za naše mesne izdelke

O priznanjih, ki jih je Perutnina prejela za svoje proizvode, smo že večkrat pisali. In zopet so nekateri naši proizvodi prejeli priznanja na radgorskem kmetijskem sejmu. Prejeli smo zlato plaketo za našo POLI, srebrni plaketi za piščančja prsa v ovitku in prekajeno kokoš, bronasti pa za PIPI in poltrajno klobaso iz perutninskega mesa POETOVIO. Po številu sicer to ni veliko, saj je bilo podeljenih skupno 136 plaket, vendar je glede na naš ozki asortiman to lepo priznanje, ker je konkuriralo 253 vzorcev najrazličnejših vrst mesnih izdelkov in jedi.

Ocenjevalna komisija je torej imela težko delo. Ob koncu ocenjevanja je povzela nekatere izkušnje, ki jih za nadaljnje delo priporoča:

1. V komisijo naj bi se slej ali prej pritegnili predstavniki potrošnikov.

2. Iz konkurence za ocenjevanje naj se v bodoče izključijo izdelki s preprosto tehnologijo (npr. prekajeno kračo) in se v razpisu za ocenjevanje to omeni.

3. Veljalo bi razmisliti, da se mesni izdelki v bodoče razporedijo v več kategorij:

— izdelki z visoko gastronomsko kakovostjo

— izdelki iz redne proizvodnje in že uveljavljeni izdelki

— izdelki v razvoju ali celo prototipi novih izdelkov.

4. Ob novih izdelkih ali izdelkih v razvoju naj proizvajalec tudi predloži druge kazalce kakovosti, kot so npr. analitična vsebnost soli, masti, vode ipd.

5. Ocenjevanje prilagoditi na ta način, da bi bilo bolj analitično in bi podatki o tem proizvajalcem služili kot povratna informacija za izboljšanje tehnologije proizvodnje.

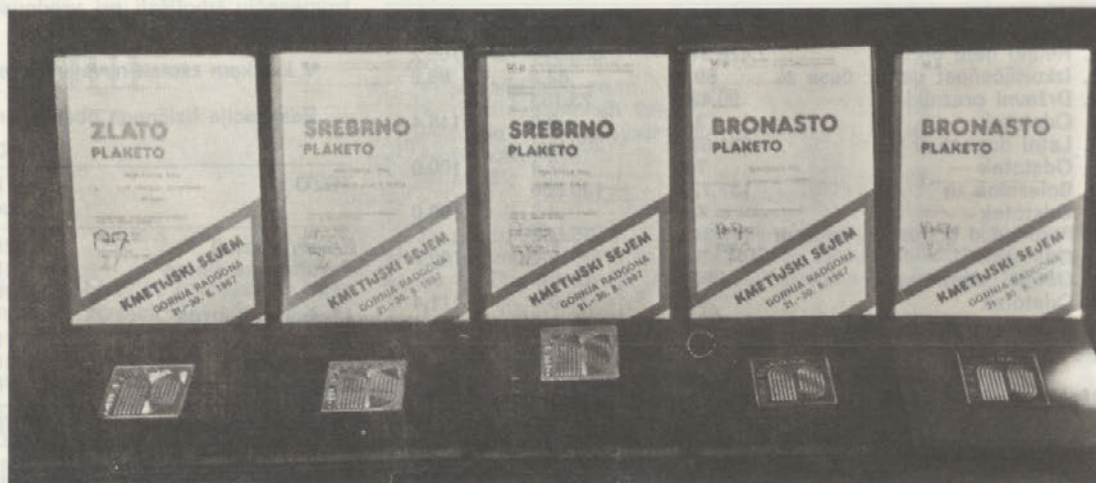
6. Komisija meni nadalje, da bi bilo potrebno pokreniti aktivnost za zaščito domačih mesnih specialitet kot so npr. pršut, meso v tunki, kranjska klobasa in druge.

7. Komisija priporoča, da bi se v ocenjevanje oz. tekmovanje vključili tudi proizvajalci iz sosednjih madžarskih ali avstrijskih dežel, kasneje pa tudi iz prostora Alpe Jadran. Poleg tega naj bi se tudi proučilo možnost, da se v tekmovanje preustavijo tudi proizvajalci iz jugoslovanskega prostora ob ustreznih kotizaciji.

8. Komisija priporoča sejmu v Gornji Radgoni, da prejemnikom zlatih medalj predloži, da na seimu predstavijo izdelke, ki so prejeli zlato medaljo v obliki degustacije in o tem pisмено obvesti ustrezne organizacije.

9. Komisija priporoča tudi vsem podjetjem dobitnikom zlatih kolajn, da svoje izdelke, ki so te kolajne sprejele razstavijo na letošnjem sejmu na svojih razstavnih prostorih.

Za dosego prejetih priznanj je seveda treba pohvaliti prizadevano delo delavcev. Potrebna pa je tudi nenehna skrb strokovnih delavcev za tehnološki razvoj teh izdelkov. O tem piše Tilčka Lovrenčič.

Perutninske izdelke smo pričeli proizvajati leta 1974. Na to nas je privedel delno tudi zastoj klasične prodaje perutninskega mesa, zato je bilo potrebno meso plasirati v drugi obliki. Proizvodnja perutninskih klobas je bila tako za nas kot za potrošnika oz. jugoslovansko tržišče povsem nova. Prikaz proizvodnje perutninskih izdelkov:

Leto	Proiz. v tonah
1974	40
1975	56
1976	93
1977	266
1978	870
1979	1.789
1980	2.292
1981	2.353
1982	2.798
1983	3.252
1984	3.735
1985	4.811
1986	5.000
1987	5.000

Iz tabele je razvidno, da proizvodnja iz leta v leto narašča, zlasti v letu 1980, ko smo dosežani asortiman standardnih izdelkov opustili in prešli na proizvodnjo samo perutninskih izdelkov.

Našim potrošnikom je bilo potrebno ugoditi in s kvaliteto dokazati, da perutninsko meso ni nič manj primerno za predelavo, kot ostale vrste mesa. Izdelki iz perutninskega mesa so celo kvalitetnejši, ker so bogati na beljakovinah, ki so v sodobni prehrani, vse bolj potrebne. Ozek asortiman treh vrst obarjenih izdelkov in dveh vrst poltrajnih nam je omogočilo, da smo količinsko in kakovostno povečali zadane normative.

Vse to prav gotovo ni bilo lahko niti za proizvodnjo niti za komercialno.

Izdelki iz perutninskega mesa se razlikujejo od izdelkov iz govejega in svinjskega mesa po organoleptičnih lastnostih, posebno po vonju, okusu in konsistenci. Težko je bilo potrošnika navaditi, da prične konzumirati in iskati izdelke, ki se bistveno razlikujejo od klasičnih izdelkov. Težave smo imeli in še imamo z inšpek-

cijskimi službami zaradi nespecifičnega vonja, okusa in drobcev kosti. Iz teh razlogov je Perutnina eden izmed opudnikov, da so se leta 1984 pričele priprave za izdelavo Pravilnika o kvaliteti izdelkov iz perutninskega mesa. Končna verzija Pravilnika je bila dostavljena Zavodu za standardizacijo in ravno v tem času poteka preizkušnja izdelkov v skladu s Pravilnikom.

V zadnjih dveh, treh letih se pojavlja na tržišču vse več proizvajalcev izdelkov iz perutnin-

skega mesa v obliki klobas, konzerv, polkonzerv in gotovih jedi in s tem vse večja konkurenca na tem področju. Dejstvo je, da se ostali proizvajalci poslužujejo nelojalne konkurence, kot je uporaba istih ali podobnih imen in videza izdelkov.

Tehnološko imamo osvojenih 10 vrst novih izdelkov iz kokošjega mesa, katerih pa trenutno zaradi pomanjkanja prostora in opreme še nismo zmožni izdelovati za široko potrošnjo.

Tilčka Lovrenčič

Perutnina Ptuj na Zagrebškem velesejmu

Od 13. do 20. septembra je bil v Zagrebu jesenski mednarodni velesejem, ki je največja sejemska prireditev v Jugoslaviji in ena večjih v Evropi.

Sejamski prostor zavzema okrog 280.000 m² površine, na njem pa sodeluje okoli 3.200 razstavljalcev iz Jugoslavije in iz 70 držav sveta, obišče pa ga preko 500.000 ljudi.

V času trajanja sejma se odvijajo intenzivne poslovne aktivnosti, organizirajo se obiski kupcev iz domovine, nekaj možnosti pa je tudi za kontakte s tujimi partnerji, predvsem dobavitelji opreme.

Perutnina ima od letošnje pomladi naprej nov razstavljalni prostor v velikosti 95 m², ki nam daje možnost dostojno predstaviti se na sejmu.

Nedvomno je gornja novost pomembna, saj daje možnosti:

1. izkoristiti lokacijo in velikost prostora kot medijsko zanimiv objekt v smislu propagiranja imena in znaka firme ter proizvodnega programa;

2. izkoristiti razstavljalni prostor za vzpostavljanje kontaktov s kupci oziroma drugimi poslovnimi partnerji.

Drugo možnost smo v polni meri izkoristili, saj smo v času sejma imeli razgovore s večino kupcev s področja Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine skupaj z našimi predstavniki s teh področij.

Možnost, da bi izkoristili sejem kot medijsko interesantno dejavnost, pa smo na žalost, ne po svoji krivdi zanemarili.

Koncepti jugoslovanskih sejmov so na žalost takšni, da na eni prireditvi združujemo več sejmov (večbranski sejmi), kar je splošna značilnost držav v razvoju. Na takih sejmih ni obiskovalcev, ki bi obiskali sejem z enim samim namenom — videti na primer dosežke živilske industrije — zato jih je težko usmeriti in jih pritegniti ter propagandno zadovoljivo obdelati.

Drugo vprašanje pa je, ali nisó s propagandnega vidika drugi mediji (TV, radio, časopisi) interesantnejši od sejmov. Namreč na sejem pride okrog 500.000 ljudi ostali mediji pa zajemajo milijonsko populacijo.

Zato, dokler ne bo pri nas izrazito specializiranega sejma živilske industrije, ne moremo pričakovati povečanih dejavnosti s področja tržnega komuniciranja, ampak lahko nastop na sejmu izpopolnimo na področju usmerjenih kontaktov s kupci in na področju predstavitve proizvod-

nega programa ter novosti, za kar pa bo potrebno več koordiniranega sodelovanja med prodajo in proizvodnjo.

Če strnemo na koncu nekaj osnovnih misli:

Naš nastop na sejmu je bil s komercialnega vidika (prodaje in nabave) uspešen. Pogrešali pa smo ljudi — strokovnjake iz proizvodnje, ki bi lahko s svojo prisotnostjo in aktivnostmi dali sejemu novo vsebino v smislu marketinga nastopa.

Edi Stropnik

Problematika skladišta u Beogradu

Perutnina Ptuj je 1974. godine otvorila svoje skladište u Beogradu, koje je radilo pod vrlo nepovoljnim uslovima jer nije imalo najosnovnije prateće objekte koji moraju da prate skladištenje i promet živinskog mesa. Ovakav mukotrpan rad trajao je skoro godinu dana, a nakon toga je u Odeskoj 22 kupljena stolarska radionica koja je adaptirana tako da je napravljen mali

malnim uslovima što predstavlja veliki problem kako zaposlenim u ovom skladištu, a još veći problem postavlja se od stanara Odeske ulice kojima se pod prozorima istovara roba u ranim jutarnjim časovima tako da smo do sada imali velikih neprijatnosti i od strane stanara zbog upućenih žalbi na naš rad i predstavnici koje su slali inspekcijskim službama, službama u opštini pa

Spominski posnetek u skladištu Beograd. Od leve: Radojka Popović, Dubravko Valentić, Brankica Filef, Milorad Perović vodja skladišta, Andrej Kovač direktor TOZD, Mileva Pošterac, Verica Jović (v belem plašču) in šoferja Alojz Sagadin in Karl Koje iz Ptuja.

skladišni prostor sa rashladnim komorama, i to jedna na minus 18°C i dve na 0°C sa rampom koja može da primi samo jedno veliko vozilo. Ovako adaptirano skladište koje pored pomenutog ima, nazovimo, dve kancelariji koje su vrlo male i nefunkcionalne i kroz koje dnevno sigurno prodje sa našim ljudima oko 50. Ovakvo skladište je u prvo vreme zadovoljavalo svoju namenu jer količine roba su bile male tako da se moglo nesmetano raditi, tim pre što se roba u početku pakovala u kartonskim kutijama, te za njih nije bio potreban nikakav poseban prostor za smeštaj (ovde se misli samo na ambalažu).

Kako se godinama promet povećavao ovo skladište je postalo usko grlo za promet roba Perutnina Ptuj tako da poslednjih šest do sedam godina ovo skladište više ne može da radi pod nor-

su čak išli toliko daleko da su pisali predstavke i našem članu Predsedništva drugu Stanetu Dolancu. Uvodjenjem plastične ambalaže ovo i ovako teško stanje se još više pogoršalo jer je istovar plastičnih gajbi povećavao buku s jedne strane, a s druge strane i zauzima skladišni prostor koji je veoma skučen, te sve to doprinosi da je rad u skladištu Beograd postao više nego nemoguć i da se o tom pravcu pod hitno moraju tražiti određena rešenja što je već i počelo da se čini nakon sastanka u Ptuj kada je dobijen nalog od našeg direktora druga Gojčića, da se u Beogradu pod hitno traži rešenje i dislokacija iz ove ulice.

Ovde takodje treba napomenuti da veliki problem istovara robe čine i naše prikolice koje u (Nadaljevanje na 6. strani)

90 metrov od državne meje

četku odličnega pospeševalca Stanka Jaušovca, ki me je uvažal v delo in pripeljal do prvih uspehov«, je iskren Ivan Dobaj. Uspešna reja je postala pri njem tradicija. Lani je v 6 turnusih vblevil 108.113 DSP, oddal je 101.862 vzrejenih piščancev s poprečno težo 1,72 kg po 41,5 dneh reje pri porabi 2,00 kg krme za 1 kg prirasta. Ugotovljeni pogin je znašal 5,78%. S tem uspehom je dosegel 5. mesto med kooperanti vzrejnega okoliša Dravsko polje in 23. mesto med vsemi kooperanti Perutnine.

Piščance oskrbuje sama z ženo Nado. Starejši sin izgleda, da jima bo »pobegnil«, drugi pa je uspešno končal 8-letko in na-

daljuje na srednji kmetijski. Prepričana sta, da bo dober in uspešen naslednik kot kooperant pa tudi kot kmet, saj imajo Doba-jevi še okrog 10 ha obdelovalne zemlje in 6 ha gozda. S sodelovanjem s Perutnino je zadovoljen, saj se le redko primeri, da ima slabši rezultat. Posebej zadovoljen je, da obračuni hitro sledijo oddaji piščancev, kar je v času tako visoke stopnje inflacije kot jo imamo izredno pomembno. Sicer pa pravi: »Uspeh ne more izostati, saj mi daje delovni elan tradicija dobrega gospodarja, ki je v Perutnini nenehno prisotna, čeravno uspešnost podjetja, včasih čutim tudi negativno v lastnem žepu. V Perutnini vidimo uspešno vodstvo in čutim dobro organizacijo, kar

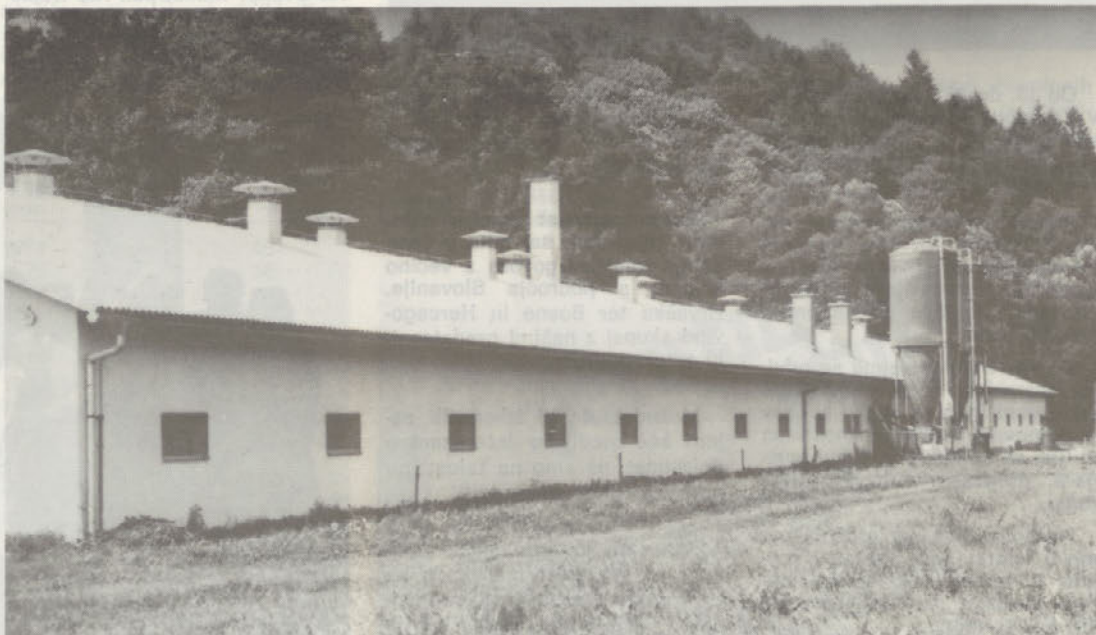
ci nimamo težav. Medsebojno si tudi pomagamo. Zgradili smo novo cesto, da ni treba na svoj grunt čez avstrijsko ozemlje. Pomniti pa je treba, da imajo sosede na avstrijskem več ugodnosti, kot v zadnjem času mi, vsaj kar se kmetov tiče, čeprav tudi pri njih škriplje. Pri nas najbolj moti nestabilnost cen kmetijskih pridelkov. Ta močno ovira načrtovanje naše proizvodnje.«

O prostem času se ni imel volje pogovarjati, ker ga poleg oblice dela nima. Včasih je sodeloval v organih upravljanja TOK Hajdina, vendar je zaradi časovne stiske in oddaljenosti od Ptuja izpregel.

Aktiven je ostal le še v krajevni samoupravi. Če se najde kaj prostega časa, rad vzame v

Na Jurskem vrhu, le 90 metrov od avstrijske meje, že devet let uspešno pita piščance naš kooperant **Ivan DOBAJ**. Za sodelovanje s Perutnino ga je navdušil Alojz Šuntner, naš znani proizvajalec opreme za vzrejne objekte in inovator. »Še vedno sem mu za to hvaležen, razen kadar je slab rezultat«, zatrjuje Dobaj. Slabih turnusov pa je bilo pri njem malo. Vedno je šel v korak s časom. Mnoge inovacije je Šuntner preiskusal prav pri njem. Objekt z zmogljivostjo 18.000 kljunov v turnusu je že na zunaj drugačen, kot smo jih vajeni pri naših kooperantih. Prostor od koder se upravlja z napravami in ogrevanjem (pravimo mu predprostor) je v tem objektu v sredini, sicer so povsod na vhodni strani.

»Imel sem srečo, da sem dobil dovolj kredita za gradnjo, da mi je Šuntner veliko pomagal pri opremi in, da smo imeli v za-

(Nadaljevanje s 5. strani)

ovoj uskoj ulici težko mogu da se parkiraju, a da ne zakrče celu ulicu, a da ne ometaju normalni prolaz gradjana koji žive o Odeskoj ulici.

Od strane veterinarske inspekcije grada dobili smo zabranu da više robu ne smemo istovarati na ulici već samo na rampi, a ako bi to poštovali, onda bi ovo skladište svoj promet smanjilo na najmanju moguću meru, a to znači da ne bi moglo ni svoje troškove da pokrije.

Ovo skladište u svom sastavu ima i 16 maloprodajnih objekata koji su locirani na svim pijacama u Beogradu.

No I pored gore navedenog u kakvim se uslovima radi, moramo biti veoma zadovoljni iz prostog razloga što ovo skladište sa maloprodajnim objektima ostvaruje takav promet da se pravom možemo reći da smo jedni

od najboljih u Perutnini, možda je dovoljan podatak da u periodu kada ima dovoljno robe ovo skladište dnevno istovarati oko 40-50 tona robe koja u istom danu bar v 90% se i isporuči krajnjem kupcu. Ostatak dohotka u zadnje tri godine je bio veoma dobar što pokazuje šestomesečni, devetomesečni i godišnji izveštai.

U ovom predstavništvu je zaposleno ukupno 46 radnika, ovde se misli na uposlene u skladištu i maloprodajnim objektima.

Na kraju bi verovatno trebalo napomenuti i izjavu našeg predsednika druga Gojčića koji je na sastanku 9. 6. 1987. godine rekao da je skladište Beograd »Ahilova peta« Perutnine Ptuj.

Gornju informaciju o skladištu Beograd dali smo u najkraćim mogućim crtama.

Milorad Perović

nam zagotavlja, našo socialno varnost.«

»Za uspešno rejo se je treba nenehno prilagajati pogojem reje izpopolnjevatii opremo, izboljševati delo, iskati nove vire energije, z eno besedo živeti z jato«, trdi naš sogovornik.

Zaradi občasnih težav s kurjavo ima urejeno ogrevanje na trda goriva in plinsko olje. Tudi elektroagregat večkrat uporabi, saj imajo na tem koncu rado težave z elektriko.

Glede na bližino državne meje se je samo od sebe porodilo vprašanje, kako se rezumejo in sodelujejo s sosedi v Avstriji.

Ni bil presenečen. »Tako po osvoboditvi smo imeli precej težav. Če smo hoteli na svoja polja in v gozdove, smo nekateri morali najprej v Avstrijo in spet nazaj v Jugoslavijo, ker se je meja tod večkrat menjavala. Sedaj se meja skoraj ne čuti. S sosedi na avstrijskem čutimo le sosedske odnose, saj so tam mnogi Slovenci pa tudi z Avstrij-

roko knjigo iz bogate družinske knjižnice. Kar se prebranja knjig tiče pa rad pohvali ženo Nado.

Za uspešno rejo je prejel priznanje DO, vendar pravi, da je za njega večje priznanje uspešna reja, od katere ima korist on, pa tudi DO.

L.C.

Naši dedje so trdili

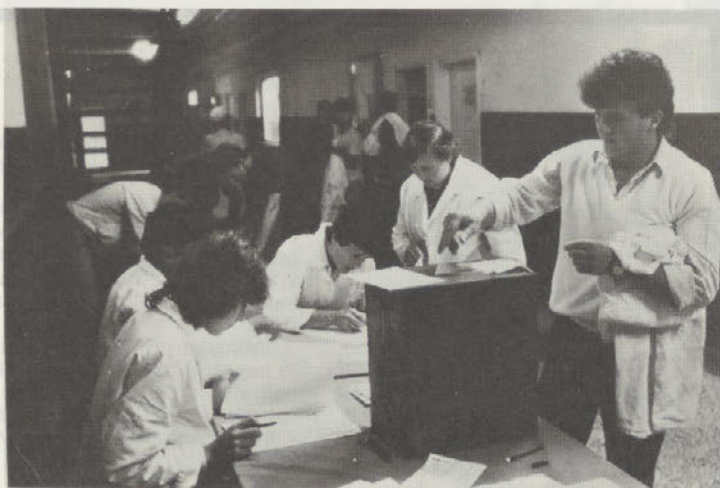
— Če Martin (11.11.) sonce ima, huda zima rada prikrevska.

— Če se Martinova gos po ledu plazi, ob božiču navadno po blatu gazi.

— Če Cecilija (22.11.) hudo grmi, dosti pridelka ob letu kmet dobi.

— Ako se zmrzlina grudna (decembra) ne odtaja, še prosinca (januarja) hujši mraz nastaja.

— Ako se grudna bliska in grmi, drugo leto vetrov dosti buči.

Še glasujem, potem pa delat

UTRINEK Z USPELEGA REFERENDUMA

Rezultati glasovanja na referendumu, s katerim smo se 23. septembra odločali o sprejemu sprememb in dopolnitev samoupravnih aktov, ste bili že seznanjeni. Visok odstotek udeležbe in izredno visok odstotek glasov ZA kažeta na to, da so bili akti ustrezno pripravljene in da smo bili dobro seznanjeni z njihovo vsebino, vsekakor pa tudi na visoko zavest delavcev Perutnine. To se je kazalo tudi v prijetnem vzdušju na vseh glasovalnih mestih.

Poglejmo si rezultate glasovanja še enkrat.

	UDELEŽBA		%	GLASOVANJE ZA AKTE DO				
	vol. im.	glasovalo		1-%	2-%	3-%	4-%	skupaj %
MI	763	706	92,5	91,3	89,1	88,3	88,9	89,4
PF	316	314	99,4	94,9	91,7	93,0	93,6	93,3
TK	72	70	97,2	91,4	87,1	90,0	88,5	89,2
TS	219	178	81,3	79,5	79,0	77,6	76,3	78,1
CO	235	220	93,6	93,2	93,2	93,2	93,2	93,2
PT	85	82	96,5	94,1	95,3	90,6	92,9	93,2
TOK	301	231	76,7	100,0	96,8	81,4	81,4	89,9
DSSS	139	132	94,9	89,2	87,8	94,2	90,6	90,4
DO	2130	1933	91,0	91,7	90,0	88,5	88,2	89,6

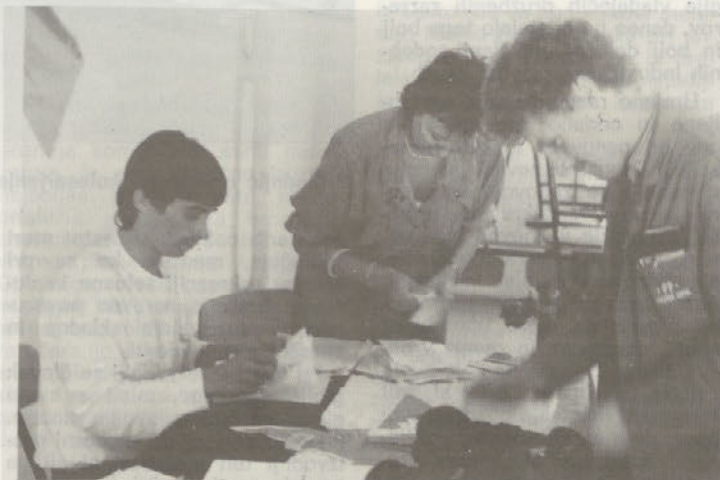
LEGENDA:

1. SaS o skupnih osnovah in merilih za planiranje in razporejanje dohodka in čistega dohodka v delovni organizaciji Perutnina.
2. SaS o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v temeljnih organizacijah, temeljni organizaciji kooperantov in DSSS.
3. Samoupravni sporazum o združitvi temeljnih organizacij združenega dela v delovno organizacijo Perutnina Ptuj.
4. Statut delovne organizacije Perutnina.

Saj nimam kaj skrivati, sem ZA

Kooperacija je imela najtežavnejše opravilo, saj so kooperanti prihajali glasovat iz oddaljenih naselij

Le še prešteti glasove in ugotoviti rezultat

Po uspešno opravljeni nalogi so si pa člani volilnih odborov in komisij le zaslužili kavico in posnetek za spomin

V spomin

Sredi največjih ustvarjalnih moči je težka bolezen prekinila nit življenja našemu sodelavcu **Milovanu Kovačeviću** iz Rijeke.

Rodil se je 5. avgusta 1948 v Sokolištu pri Bosanskem Novem. Od leta 1975 dalje je delal v našem predstavništvu oz. prodajnem skladišču v Rijeki. Opravljal je različna dela v skladišču od dostave blaga do skladiščnih del. Bil je tudi aktiven sindikalni delavec in vodja sindikalne skupine v Rijeki.

Milovan je pri delu pozabljal na sebe, z vso vnemo se je angažiral pri poslovanju skladišča, predvsem so mu bile važnejše postavljene naloge, ki jih je tudi vestno izvrševal. Kot pošten delavec je užival ugled med sodelavci ter s svojo skromnostjo prispeval k delovnemu vzdušju v kolektivu.

Vsi, ki smo te poznali, te bomo ohranili v spominu takšnega kot si bil. Tvoja družina je ostala brez moža in očeta, mi pa brez dobrega tovariša in iskrenega prijatelja.

Sodelavci

ZAHVALE

Ob boleči izgubi drage mame
MARIJE BEGAN

se iskreno zahvaljujem TOZD-u Tovarna krmil za denarno pomoč, OOZS za darovani venec, vsem ki ste mi izrekli sožalje in ki ste jo pospremili na zadnji poti.

Franc Begon

× × × ×

Ob izgubi drage mame
IRME FUREK

se zahvaljujemo vsem ki ste jo pospremili na zadnji poti. Posebej se še zahvaljujemo sodelavcem in OOS TOZD Transservis za izrečena sožalja in darovano cvetje.

Sin LOJZ

× × × ×

Ob tragični in mnogo prerani izgubi dragega brata

JOŽETA ŠALAMUNA

se iskreno zahvaljujemo sodelavcem in sindikatu Perutninske farme za izrečena sožalja in darovano cvetje. Posebej se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na poslednji poti.

Terezija Korez

× × × ×

Ob boleči izgubi drage mamiče, se sodelavcem in sindikatu TOZD Mesna industrija iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje in darovano cvetje!

Hčerka Branka Ivanuša

× × × ×

Ob mnogo prerani izgubi dragega očeta se iskreno zahvaljujemo za darovano cvetje sodelavcem in sindikatu TOZD Mesna industrija.

Hvala tudi vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hčerki: Lidija Vesenjāk
in Dragica Simonič

Predmet, cilj in naloge športne rekreacije

Pojem rekreacija je latinskega izvora in pomenj aktivni počitek, s katerim človek obnavlja pri delu porabljeno psihofizično energijo ter ponovno vzpostavlja v sebi porušeno ravnotežje. Pomen pojma rekreacija se je spreminjal vzporedno z razvojem materialne proizvodnje in z družbenim življenjem ljudi. Razvoj proizvodnih sil je sprožil večjo produktivnost in s tem znatno povečal prosti čas, v katerem je omogočena rekreacija. V preteklosti sta bila prosti čas in rekreacija privilegija vladajočih družbenih razredov, danes pa postajajo tega bolj in bolj deležni vsi člani sodobnih industrijsko razvitih družb.

Urejeno razmerje med pridobljeno in oddano energijo je le ena od osnovnih funkcij rekreacije. Druga osnovna funkcija rekreacije je zadovoljitev osebnih interesov. Rekreacija prinaša ravnotežje v dnevno monotono, ki nastaja zaradi ponavljajočih vedno enakih misli in reakcij. Razen tega pri sodobni proizvodnji človek ne more uporabljati svojih spretnosti in znanja v celoti, čeprav prinaša na delo svojo celotno osebnost. Zato si želi spretnosti in znanje pokazati tudi izven dela na kulturnem, političnem, športnem ali kakem drugem področju. Športna rekreacija kot »igra« odraslih ima značaj prvobitnega udejstvovanja v službi življenja, čeprav nima praktičnega pomena v smislu gospodarskega pridobivanja v najbolj vulgarnem smislu. Športna rekreacija je v službi življenja predvsem zaradi svojega funkcionalnega značaja. Z njo si človek uravnava funkcionalno stran svojih, predvsem telesnih, pa tudi duševnih zmoglosti. Človek ne more uspešno delati, če nima brezhibnih in utečenih funkcij telesa in duha. V fiziološkem smislu se športna rekreacija skoraj ne ločuje od dela, ker se tu prav tako kot pri delu troši energija.

Tudi rekreacija zahteva napor mišic in živcev, intelektualno zbranost in drugo, kar se pri

Prihodnjik o pomenu kolesarjenja

nekaterih poklicih v znatni meri izključuje, medtem ko se pri športni rekreaciji telesne in duševne funkcije naravno povezujejo in omogočajo skladne in sproščene aktivnosti.

Pri športni rekreaciji se človek giblje spontano, misli s svojo glavo in čuti s svojim srcem. Pri delu ali vsaj pri moderni proizvodnji teh možnosti ni ali pa so zelo omejene. Pri delu nadzoruje delavca predstojnik, ritem gibanja diktira stroj, predmet izrabe duševne energije je delovni problem — rekreacija pa je tista svobodna in organizirana aktivnost, ki fizično, psihično in socialno bogati, sprošča in obnavlja človeka ter ga pomaga oblikovati v vsestransko razvito osebnost. Najbolj učinkovita rekreacija je plavanje, ki ima največji vpliv na razvijanje in ohranjanje funkcij srčnožilnega in dihalnega sistema. Zaradi cikličnega gibanja, ki je usklajeno s ritmičnim dihanjem, stimulira predvsem delo srca. Zaradi ležečega položaja med plavanjem in zaradi navidezno zmanjšane telesne teže je delo srčnožilnega sistema olajšano. Zato se plavanje priporoča kot

sredstvo rekreacije tudi za tiste kategorije ljudi, ki so jim zaradi slabega zdravja ali zaradi kakih telesnih ali funkcionalnih hiberničnih sredstev rekreacije manj dostopna. Plavanje je tudi najprimernejša rekreacija za vse tiste, ki so se nalezli čezmerne telesne teže ali pa opravljajo poklice, pri katerih večji del stojijo ali pa sedijo. Plavanje ugodno, stimulira del dihalnega sistema zaradi poglobljenega in ritmičnega dihanja. Zunanji pritok vode na prsni koš ter poglobljeno dihanje razvija dihalno muskulaturo, gibljivost prsnega koša in prostornino pljuč. Plavanje pa ima tudi ugoden vpliv na sluznico dihalne poti, ker se med plavanjem vdihuje čist, vlažen in ozoniran zrak. Plavanje razvija pretežno največje mišične skupine. Zaradi cikličnega gibanja z navidezno zmanjšano telesno težo brez krčevitih in eksplozivnih gibov je plavanje primerno za vse kategorije ljudi tudi do najvišje starosti. Nena zadnje ohranja plavanje gibljivost sklepov zaradi večjih amplitud, ki se izvajajo s plavalnimi gibli. Optimalna gibljivost se ohranja v kolčnem in ramenskem sklepu,

ki se z leti obrablata, da se jima občutno zmanjša gibljivost.

Pomembno mesto pa se plavanju pripisuje tudi glede higienske zdravstvenega vpliva na človeka. Zrak, sonce in voda utrjujejo organizem in izboljšujejo človekovo počutje. Toda če hoče človek resnično izrabljati plavanje kot sredstvo rekreacije, potem mora znati predvsem plavati.

Druge možnosti rekreacije pa nudi kolesarjenje, o katerem bomo govorili v sledeči številki Perutninarja.

Stefan VRBNJAK

Praktikant iz Egipta

zelo dobrim računalniškim oddelkom. S prakso v AOP-ju sem zadovoljen, saj sem se veliko naučil in pridobil izkušnje, ki mi bodo v pomoč pri nadaljnjem študiju. Ogleдал pa sem si tudi delo v TOZD Mesna industrija in na valilnici.

Kakšna je razlika v praksi tu in v Egiptu?

V Kairu se računalniška praksa opravlja na malih osebnih računalnikih, medtem ko sem v Perutnini prvič delal na velikem računalniku.

Kaj meniš o bivanju v Sloveniji?

Od tega kar sem v kratkem času uspel pri vas videti mi je bil najbolj všeč Bled. Sicer pa je Slovenija lepa dežela, polna naravnih lepote in ima zelo prijazne ljudi. Želim si, da bi jo lahko še kdaj obiskal.

Kaj se ti je zdelo pri nas najbolj zanimivo?

Pri vas pogosto dežuje, kar je naredilo name močan vtis, saj v Egiptu dežuje le dva, trikrat v letu. Ti dnevi so pri nas pravi praznik in takrat ne gremo na delo ali v šolo, saj so ceste preveč razmočene.

Vaša hrana je za prebivalce Egipta nenavadna in mi ni preveč ugajala.

Pri malici mi je bil najbolj všeč piščanec.

Presenečen sem bil tudi nad izredno visoko inflacijo.

Perutnini se zahvaljujem, ker mi je omogočila prakso, delavcem AOP-ja za veliko pomoč pri mojem delu, saj mi bo pridobljeno znanje koristilo pri nadaljnjem študiju.

Irena Cajnko

Poletje je čas, ko si mladi lahko zaslužijo s počitniško prakso v DO kak dinar za žepnino. Obstaja pa še možnost za prakso v tujini. Za slednjo se je odločil tudi HAZEM HABBIB, študent računalništva iz Kaira, ki je bil od 1. julija do konca avgusta na praksi v Perutnini v oddelku za avtomatsko obdelavo podatkov.

Ob koncu njegove prakse pri nas nas je seveda zanimalo kako se je počutil v Perutnini.

Kako si prišel v Slovenijo?
V Mariboru smo se zbrali študentje iz celega sveta. Sem smo prišli preko mednarodne študentske organizacije AISEC. Stanujemo v študentskih domovih, se dobro razumemo in si pomagamo.

Kaj meniš o praksi, ki si jo opravljal in o PP?

Perutnina je dobro podjetje z

Ptuj v znamenju domačih viž

Prvi konec tedna v septembru si ljubitelji domače narodnozabavne glasbe rezervirajo za že tradicionalni festival v Ptuj. Tudi letošnjega, ki je že 18., si je ogledalo kar okoli 6 tisoč gledalcev, ki so v treh festivalskih večerih napolnili prireditveni prostor na dvorišču Minoritskega samostana do poslednjega kotička. Slovensko občinstvo pa si je del festivalskega vzdušja lahko pričaralo tudi v svojih stanovanjih, saj je finalni, nedeljski del festivala, neposredno prenašala ljubljanska televizija. Festivalne dni si prireditelji že kar težko predstavljajo brez deževnega blagoslova in tudi letos se vreme ni izneverilo svoji tradiciji. Nedeljsko prireditev je vreme ogrozilo vse do 17. ure, ko je vztrajno čakanje muzikantov in obiskovalcev festivala le pregnalo sive oblake.

Strokovna komisija letos ni imela težkega dela, in kot so pozneje komentirali sami muzikantje, je zelo pravično izbrala najboljše, pa tudi tiste, ki so prisluzili srebrno ali bronasto značko Orfeja. Če so bili prvovrstno presenečenje bratje iz Oplotnice, ki so nastopili prvič in prejeli zlato značko in še tretjo nagrado občinstva, so pravo razočaranje pripravili mladi člani ansambla Kogras, ki so po lanskem uspešnem nastopu letos prejeli zgolj plaketo. Njihovi nadaljni nastopi na festivalu bodo

tako znova odvisni od gostega sited avdicijske komisije.

Sicer pa so bili najuspešnejši na letošnjem festivalu fantje, združeni v ansamblu Štajerskih sedem. Strokovna komisija jim je namenila prvo nagrado, prvo nagrado jim je namenilo tudi občinstvo za melodijo Ptuj ska noč. Vodja ansambla Boris Rošker pa je prejel še nagrado za najboljše besedilo.

Druga nagrada strokovne komisije je pripadala Celjskemu instrumentalnemu kvintetu, tretja pa Gorenjem iz Radovljice. Občinstvo pa je drugo nagrado prisodilo ptujskemu Prerodu za njihovega Ribiča Štefeka, tretjo pa že omenjenemu ansamblu bratov iz Oplotnice za obe njihovi melodiji. Majda Renko, pevka pri ansamblu Vilija Petriča, pa je prejela Korenovo plaketo za najboljši pevski nastop na letošnjem festivalu.

18. Festival domače zabavne glasbe Slovenije Ptuj '87 je uspel. Tako menijo organizatorji — Zavod radio Tednik Ptuj, Zveza kulturnih organizacij Slovenije ter Društvo glasbenih delavcev Harmonija Maribor. Tako meni tudi zvesto občinstvo. To pa je že dovolj za začetno zagnanost pri organizaciji 19. Festivala. Torej na svidenje prihodnje leto zadnje dni prvega septemberskega tedna.

J. Bračič

Ob pričetku priprav na zборе in volilne seje

Usmeritev in stališča

Po 50. členu statuta Zveze sindikatov Slovenije pripravijo člani zveze sindikatov vsaki dve leti občni zbor osnovne organizacije, sindikalne konference tozgov konference OO ZSS v delovnih organizacijah in sindikalne konference ZS v sestavljenih organizacijah združenega dela pa volilne seje. Organi zveze sindikatov imajo svoje volilne seje, če je po 32. členu statuta potekel mandat nosilcev najodgovornejših dolžnosti v organih zveze sindikatov in če je potrebno, da na podlagi ocene zamenjajo tudi nekatere člane in dopolnjujejo svojo sestavo.

Na sejah na vseh ravneh, od osnovnih organizacij ZS do republiškega sveta ZSS, je potrebno kritično oceniti dveletno delo, predvsem pa to, kako smo uresničevali usmeritve organizacij in organov v svojem okolju, seveda ob upoštevanju kongresnih usmeritev ZS, in pri tem utrjevali in razvijali svojo ustavno in družbeno vlogo. V zvezi s tem bo potrebno kritično oceniti tudi našo organiziranost, kadrovske usposobljenost, metode in nači-

ne delovanja, ki so odsev razmer in vprašanj v okolju, v katerem delujejo organizacije in organi ZS. Delo je treba oceniti tako, da ugotovimo predvsem to, v kolikšni meri uveljavljamo metode in načine delovanja v ZS, opredeljene s statutom ZSS, konkretizirane v pravilih osnovnih organizacij ZS in konference ZS v ozdih, poslovnih dela organov ZS, in kakšna je učinkovitost in odgovornost pri ugotavljanju in uveljavljanju interesov delavcev, članov zveze sindikatov.

ROKOVNIK PRIPRAV IN IZVEDBE

■ občne zборе OO ZS in volilne seje sindikalnih konferenc v tozhdih je treba izpeljati do 31. 12. 1987;

■ volilne seje konferenc OO ZS v delovnih organizacijah in konference ZS v ozdih morajo biti do 20. 1. 1988;

■ občinski, mestni sveti ZSS n občinski odbori sindikatov dejavnosti naj izpeljejo svoje seje do 20. 2. 1988;

■ medobčinski sveti ZSS, ROS dejavnosti in RS ZSS morajo pripraviti svoje seje do 15. 3. 1988.

Drugi o nas...

V zadnjem obdobju razni časopisi precej pišejo o razvoju naše delovne organizacije, o proizvodnih dosežkih, še zlasti pa o modernizaciji in razširitvi perutninske klavnice.

Mariborski Večer je najaktivnejši. Bralce sprotno seznanja o vseh pomembnejših dogodkih v Perutnini, ne le o proizvodnji in investicijah, marveč tudi o zdravstveni preventivi in rekreaciji. Tudi v Tedniku precej pogosto pišejo o nas. Pred kratkim je bila Perutnina namenjena cela stran. Vse pogostejše so informacije o naši delovni organizaciji v Delu in Kmečkem glasu.

Zanimanje za PP narašča tudi izven Slovenije. Tako nam je Nedeljni vjesnik iz Zagreba, ki je tednik z največjo naklado pri nas, namenil precej prostora, popularna zagrebška Arena pa je priobčila reportažo na dveh straneh. V prihodnje bomo poskušali dobiti še sestavke drugih časopisov.

Urednik

Razprave o izpolnjevanju načrtovanih ciljev in o gospodarjenju v Perutnini so za nami. Pred pripravi na občne zборе sindikalnih organizacij pa vas seznanjamo še z oceno predsedstva slovenskih sindikatov o položaju združenega dela v republiki

Predsedstvo slovenskih sindikatov o položaju združenega dela pred svojimi občnimi zbori in volilnimi sejami

Predsedstvo republiškega sveta sindikatov Slovenije je na svoji 20. seji, 14. septembra 1987, obravnavalo med ostalimi temami rezultate gospodarjenja v prvem polletju letos in uresničevanje družbenih usmeritev za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke v letu 1987 te usmeritve in stališča za izvedbo občnih zborov in volilnih sej.

Z ZAGOTOVITVIJO KAKOVOSTNIH DEJAVNIKOV RAZVOJA ZAGOTOVITI VIŠJE OSEBNE DOHODKE

Z dosežki gospodarjenja ne moremo biti zadovoljni, saj so pod načrtanimi resolucijskimi cilji. Brez večje proizvodnje, izvoza, dohodka in umnega gospodarjenja z družbenimi sredstvi pa ni mogoče zagotoviti rasti osebne dohodka in družbenega standarda ter akumulacije kot enega od temeljev razvoja. Industrijska proizvodnja se je v prvih sedmih mesecih zvišala le za 0,8%, fizični obseg proizvodnje pa se je julija, glede na junij, zmanjšal za 2,1%. Izvoz se je v prvem polletju zvišal za 14,8%, uvoz pa za 10,8%.

Neustrezen devizni zakon, visoka stopnja inflacije ter nenehne podražitve so največji problem v sedanjem trenutku. Izguba letošnjega I. polletja znaša 122.036 milijonov dinarjev, izkazujejo pa jo 302 OZD in tri delovne skupnosti. 134. izmed teh je imelo izgubo že lani. Zaskrbnjujoče je, da so med izgubarji večinoma intenzivno izvozno naravnani ozdi. Izgubarje bo seveda prizadel zakon o sanaciji in prenehanju ozdov ter osebni dohodki na ravni 80% povprečnih osebnih dohodkov v ozdih v preteklem letu, povečani za rast življenjskih stroškov v SFRJ letos.

Ob tem se ozdi prevečkrat zadovoljujejo z zagotovitvijo najnižjih osebnih dohodkov in ne uveljavljajo kakovostnih dejavnikov razvoja. Marsikje je velik problem tudi nelikvidnost. Vse več ozdov mesečno najema kredite za izplačila OD in s tem znižuje ekonomičnost poslovanja.

Na področju razporejanja dohodka in čistega dohodka ter oblikovanja sredstev za osebne dohodke tudi v sedanjih zapletenih razmerah lahko uveljavljamo kakovostne dejavnike gospodarjenja ter na tej podlagi zagotovimo višje osebne dohodke.

ZARADI DRUGIH PREOKUPACIJ ZANEMARJAMO PODLAGE, KI SO SPODBUDA USTVARJALNEMU DELU

Zaradi intervencijskih zakonov o osebnih dohodkih in sprememb obračunskega sistema je težko

oceniti uresničevanje družbenega dogovora o dohodku v SFRJ in SR Sloveniji. Zaradi administrativnega poseganja na to področje se preveč ukvarjamo z razporejanjem dohodka, sprejemanjem samoupravnih splošnih aktov, zmanjkujeta pa nam časa in moči za uveljavljanje stimulaturnih osnov in meril za nagrajevanje proizvodnega, strokovnega in ustvarjalnega dela. Sindikati se zavzemajo za dosledno uresničevanje z resolucijo opredeljene delitve po delu in rezultatih dela. Ob stremljenju k večji samostojnosti gospodarskih subjektov mora postati gospodarjenje kriterij za mesto in vlogo ozdov v družbi. Dobre gospodarje in tiste ki spoštujejo resolucijske usmeritve in dogovore tako na področju ustvarjanja kot delitve dohodka in delitve osebnih dohodkov, pa ne smejo prizadeti restriktivni ukrepi. Ko zavračajo administrativno urejanje tega področja, obenem zahtevajo, da je delitve dohodka in osebnih dohodkov rezultat dela. Visoki osebni dohodki kot rezultat dobrega dela so motivacija ter možnost razločevanja med dobrim in slabim delom.

Odbor udeležencev družbenega dogovora o dohodku v SR Sloveniji je že pripravil osnutek SaS dejavnosti, skladno z zveznim in republiškim DD o dohodku, kot podlago za sprejem samoupravnih splošnih aktov s področja delitve v ozdih (po 25. 9. 1987). Sistem pridobivanja in delitve mora biti tak, da bo vse gospodarske subjekte postavil v vlogo dobrih proizvajalcev. Ne gre le za vprašanje delitve dohodka na osebne dohodke in akumulacijo, temveč tudi predhodnih stopenj delitve (primarna in sekundarna), v katerih so sorazmerja zelo različna. Od razmerij v teh fazah delitve, na katere pa delavci še premalo vplivajo, je odvisen dohodek ozda ter kakšna razmerja med osebno porabo in akumulacijo bodo delavci opredelili z neposrednim odločanjem. Načelo delitve dela po rezultatih dela lahko uresničimo le, kadar urejanje razmerij v razporejanju dohodka in čistega dohodka ter sredstev za OD povežemo s pridobivanjem dohodka. Vzroki za prepočasno oživljanje sistema dohodka in dohodkovnih odnosov pa so zlasti v nedoslednosti pri čim bolj enakopravnih pogojih gospodarjenja.

Sindikati ugotavljamo, da se razmerja v razporejanju dohodka, kljub zaostajanju pri doseganju resolucijskih ciljev, izboljšujejo. Realni OD se postopno znižuje, akumulacija pa se izboljšuje. Sindikati bodo prek odbora

udeležencev DD in občinskih odborov posvetili večjo pozornost tistim ozdom, ki so prekoračili družbeno primerno rast in raven OD glede na rezultate dela.

VPRAŠLJIVA PODLAGA ZA ZAGOTOVITEV SREDSTEV ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Družbene dejavnosti so, z aktivnim delovanjem zveze sindikatov, dosegle načrtane usmeritve v usklajevanju rasti in ravni osebnih dohodkov. To razmerje pa se je delno porušilo zaradi interventnih zakonov. Osebni dohodki v družbenih dejavnostih so, ne glede na določila DD o sprotnem trimesečnem usklajevanju, odvisni od celotnega pri-

skupnih potreb oblikovala po največ enakih prispevnih stopnjah, kot so veljale v povprečju leta 1986, pri čemer naj bi letos držali raven osebnih dohodkov v družbenih dejavnostih v primerjavi z gospodarstvom, doseženo decembra lani. Zvezna resolucija pa določa, da lahko sredstva skupne porabe v letu 1987 rastejo največ do 90% rasti nominalnega ustvarjenega dohodka družbenega gospodarstva, z izjemo znanstveno-raziskovalnih dejavnosti, sredstev SPIZ in osebnih prejemkov. Na podlagi določil zvezne resolucije je bil sprejet interventni zakon o omejevanju skupne in splošne porabe v letu 1987. To je povzročilo že v pr-

hodka, kot to določa interventni zakon o omejevanju skupne porabe. Zato bi kazalo, da se kot element oblikovanja sredstev dohodka in OD v družbenih dejavnostih uporabi primerljivi dohodek ter obenem oceni realnost doslej uveljavljenih kriterijev solidarnosti, ki naj se po potrebi spremenijo. SIS družbenih dejavnosti so od marca, posebej intenzivno pa maja, spreminjale prispevne stopnje (380 znižanj in 58 zvišanj). Povprečna zbirna stopnja je januarja znašala 44,59%, junija pa 43,82%. Osebni dohodki v družbenih dejavnostih pa se vselej usklajujejo z materialnimi možnostmi gospodarstva.

Posebej so na seji predsedstva spregovorili o težavah, s katerimi se srečujejo družbene dejavnosti. Posebej moti razlika med zvezno in republiško resolucijo o uresničevanju družbenega plana za leto 1987. Republiška resolucija opredeljuje, da se bodo sredstva za zadovoljevanje

vem trimesečju letos precejšnje blokado sredstev družbenih dejavnosti in s tem povezane likvidnostne težave SIS. V prvem trimesečju je bila ugotovljena stopnja rasti primerljivega dohodka v gospodarstvu 130,5% in s tem okvir sredstev za skupno in splošno porabo 117,45%. Ob polletju pa je bila rast 114,4%, kar pomeni, da lahko do devetmesečnih obračunov sredstva za skupno porabo rastejo po stopnji 103%. Služba družbenega knjigovodstva je za obdobje januar-junij ugotovila 14,9 milijarde dinarjev presežkov. Zavod za družbeno planiranje pa ocenjuje, da bo za obdobje januar-avgust ugotovljenih 42 milijard din presežkov (pri čemer je okoli 30 milijard delež razlike med doslej in sedaj dovoljeno stopnjo rasti). To pa pomeni, da bodo družbene dejavnosti vnaprej razpolagale z bistveno manj sredstvi kot doslej (blokiranih bo približno pol mesečnih prilivov).

V takih razmerah je utvara pričakovanje, da bomo uspeli zadržati raven OD izvajalcev iz lanskega decembra, saj so se razmerja poslabšala že v polletju. Ob tem Zavod SRS za družbeno planiranje ugotavlja, da izračuni primerljivega dohodka, zaradi uveljavljanja novega obračunskega sistema, niso ustrezni. Kot je vprašljiv izračun primerljivega dohodka, je vprašljiva tudi osnova, po kateri se izračunava: dovoljena sredstva za družbene dejavnosti.

RAZMERE SE BODO ODRAZILE NA OBČNIH ZBORIH IN VOLILNIH SEJAH

Pred organizacijami in organi ZSS na vseh ravneh je izredno pomembna naloga — izvedba občnih zborov in volilnih sej — po kateri bi morali okrepljeni, učinkovitejši, akcijsko enotnejši in samostojnejši ugotoviti ustavno vlogo ZS, odgovornosti, moč, avtoriteto in vpliv zveze sindikatov, ki so danes omajane. Na potek in vsebino občnih zborov ter sej organov in organizacij bodo prav gotovo vplivale gospodarske razmere, saj je izredno težko motivirati ljudi za družbeno akcijo, ko ljudi vse bolj skrbi za lastno usodo in za usodo svojih DO.

Nezadovoljstva se izražajo tudi v protestnih ustavitvah dela, ki jih je v primerjavi z lanskim letom sicer manj, so pa zato drugačne po vsebini zahtev. Delavci ne terjajo le reševanja OD ali neinformiranosti, pač pa odpravo administriranja, družbene režije, podražitev, socialne ogroženosti ter neodgovornosti. Vse to bo razumljivo vplivalo na izvedbo občnih zborov. Kritika žal ne vsebuje rešitev in želje po spreminjanju razmer. V njej so znamenja obupa, apatičnosti, pasivnosti. Sindikati vse preveč razmišljajo o iniciativah drugih, kar slabi njihovo samostojnost in učinkovitost, je bilo slišati v predsedstvu. Opozorili so tudi na zaskrbljujoče pojave in zahteve po predčasni razrešitvi v organizacijah in organih zveze sindikatov. Na sejah prevladuje odklonilno vedenje, ki pušča globoke posledice v zavesti ter slabj mobilizacijo in nadaljnje delovanje zveze sindikatov. Zato se morajo sindikati lotiti izvedbe občnih zborov, predvsem pa nalogo opraviti pravočasno in celovito. Razprave na občnih zborih morajo pokazati, v kolikšni meri so uresničevali naloge ter za vsako vodstvo in posameznika ugotoviti njihovo uspešnost. Spodbujati morajo samokritičnost in upoštevati kritiko, ki bo prišla iz temeljnih okolij. Razprave naj pokažejo predvsem, ali so bili upoštevati ter uresničeni interesi delavcev, koliko samoiniciativna so bila vodstva ZS ter koliko so bili sploh upoštevani. V tem trenutku potrebujemo sposobne, prepričane, hrabre kadre, ki se bodo pripravljali konfrontirati in izpostavljati v političnem delu.

NAPAČNE UKREPE JE TREBA ODPRAVITI TAKOJ

Vse organizacije in organi ZSS morajo zahtevati, da v slehernem ozdu pričnejo analizirati po-

ložaj ter na podlagi ocen ukrepati tako, da bodo uresničili planske cilje. Vse leto so sindikati opozarjali predlagatelje ekonomske politike na napačne poteze, predvsem na področju ekonomskih odnosov s tujino, in na pomanjkanje protinflacijskih ukrepov. Zato bi morali od njih zahtevati spremembe ter oceno, koliko so pogoji gospodarjenja prispevali k sedanjim slabim gospodarskim rezultatom in kako jih spremeniti, da bo start za prihodnje leto drugačen. Čimprej naj se spremeni interventni zakon na področju skupne porabe. Ohraniti moramo realno raven osebnih dohodkov, saj padanje realnega OD ali celo zastoji pri izplačevanju OD niso motiv za boljše delo in gospodarjenje. V tem trenutku je potrebna mobilizacija vseh za izboljšanje proizvodnih rezultatov. Predlagatelji ekonomske politike morajo popraviti, kar se še popraviti da. Skrajni čas je, da upoštevajo številne konkretne predloge za spremembo deviznega sistema in da takoj, ne da bi čakali resolucijo za prihodnje leto, ponudijo program protinflacijskih aktivnosti.

Predsedstvo RS ZSS je sprejelo predloge iz uvodnih razprav. Sklenilo je, naj organi in organizacije ZSS v vseh okoljih pri obravnavanju konkretnih razmer na področju gospodarjenja izhajajo iz že sprejetih stališč in usmeritev za delovanje sindikatov. Pri iskanju rešitev naj se zavzemajo za opiranje na lastne moči, za dosledno spoštovanje samoupravnih zakonskih norm, za zmanjševanje stroškov, izboljšanje organizacije dela ter za odgovornejši in bolj ustvarjalni odnos vodilnih delavcev in strokovnjakov do predlaganih rešitev in do uresničevanja dogovorjenega.

TERJAJO SPREMEMBO METODOLOGIJE ZA UGOTAVLJANJE RASTI PRIMERLJIVEGA DOHODKA

Sklenilo je tudi, da je treba vztrajati pri doslednem izvajanju letošnje resolucije na vseh področjih, skladno z rezultati gospodarjenja. Zato je podprlo predlog, naj Skupščina SR Slovenije

Dušan Šinigoj, predsednik Izvršnega sveta Slovenije, med obiskom pri kooperantu Francu Mlakarju

oblikuje pobudo za spremembo metodologije za ugotavljanje rasti primerljivega dohodka, ki jo je predpisala SDK Jugoslavije. Sproži naj tudi zahtevo ZIS-u, da izdela ustrežnejši mehanizem za uravnavanje splošne in skupne porabe, kot je kategorija primerljivega dohodka, ter zahtevo po ustreznosti zakona o omejevanju sredstev skupne porabe in splošne porabe, ker onemogoča uresničitev določila republiške resolucije, da OD v negospodarskih

dejavnostih spremljajo rast OD v gospodarstvu. Skupščina SRS in IS naj proučita in rešita vprašanje financiranja družbenih dejavnosti in sprejmeta ukrepe za izboljšanje njihove likvidnosti in financiranja dogovorjenih programov. Predsedstvo RS ZSS je menilo, da je nesprejemljivo, da morajo ozdi družbenih dejavnosti zaradi blokiranih sredstev na žiro računih SIS najemati kredite za izplačila OD.

Povzeto po Zelenih informacijah

